

מ ד י נ ת י ש ר א ל
ה כ נ ס ת

פ ר ו ט ר ק ו ל מ ט . 58
מישיבת ועדת הכספים שהתקיימה ביום ג'
כח באדר תשי"ב - 25.3.1952 בשעה 20.00

רש/רש.

הנר כחימו:

ה י ו " ר י . ג ו ר י
י . פ ו ר ד ר
א . מ . ג נ י ח ו ב ס ק י
ח . א ר י א ג
ז . ס ו ז א י י ב
א . צ י ז ל י נ ג
א . ה ר צ פ ל ד
ק . ל ו ז
ר . ש ר י
י . ס פ י ר

המורזמונים:

מ ט . ז ג ג י - ה ח ש ב ה כ ל ל י
מ ר ג . א ב ו ל ע פ י ה - מ ש ר ד ה ח ש ב ה כ ל ל י
ש . ב ז ק - מ ז כ י ר ו ע ד ת ה כ ס פ י מ
ש . ס פ י ב ק - מ ט ע מ ה א ו צ ר

חוק התקציב לשנת 1952/53

סדר הירום:

אני פותח את הישיבה.

ה י ו " ר י . ג ו ר י :

משרד ראש הממשלה

ה י ו " ר י . ג ו ר י :

אני מצדיין בפתיחת הישיבה לתשומת לב הוועדה, שחל שינוי מהותי בתקציב המשרד הנ"ל, לעומת תקציבו בשנת 1951/52: אגף התיכנון הועבר בתקציב המוצע ממשרד ראש הממשלה למשרד הפנים. לפיכך יש לקחת בחשבון, בהשוואות לגבי אשתקד, 266.600 ל"י שפחתו השנה מתקציב משרד ראש הממשלה ושגדלו בתקציב משרד הפנים.

ז. סוזאייב:

בקשר למועצה הכלכלית אני צריך להוסיף עוד שני דברים: קודם כל עלי לציין את אי שביעות צוננו לגבי הרכב המועצה. איני רוצה להחייב את הדיבור כעת, אעשה זאת שאנסק את הסתייגותי. אבל ישנו עוד דבר אחר: ישנה כפילות בפעולות שונות של הכנסת ושל המועצה הכלכלית. אני מצדד מאד בקיומה של המועצה הכלכלית ורואה אותה כדבר טוב ומועיל, אבל איני מסכים לכפילות. לממשלה אולי נוח להביא לפעמים אלינו חצאי דברים ולמועצה הכלכלית חצאי דברים, אבל אנו איננו יכולים להסכים לכך. במועצה הכלכלית דנים על דברים חיוניים מאד, שלולא היו נדונים שם היו מובאים הנה או לוועדת הכלכלה של הכנסת. אני דורש שלפחות ייווצר קשר מתמיד בינינו לבין המועצה הכלכלית כדי שזו האחרונה לא תיהפך לחומר ביד היוצר והממשלה תעשה בה כרצונה. עלינו לדעת מה מתרחש שם, מה עומד על סדר היום, על מה דנים ומה מחליטים. אם נדע את הדברים, נוכל להתערב בזמן אם יהיה צורך בכך. אני מציע שהיושב ראש ידאג לקשר בין פעולתנו לבין פעולות המועצה הכלכלית.

היו"ר י. גורי:

אני חושב שאת דרישתך אפשר להשיג על ידי בקשה משר האוצר לבוא לוועדת הכספים ולמסור לנו אינפורמציה מה הם תפקידיה של המועצה הכלכלית, תחומי סמכויותיה וכדומה. במקרה שדבר זה לא ייעשה, תמיד יכולים חברי הכנסת להעלות את השאלה על סדר יומה של הכנסת.

י. פרדר:

ברצוני לדעת לפי איזה עקרונות הרכיבה הממשלה את המועצה העליונה הזו?

אשר לדברי סוזאייב, אני מציע שיהיה בירור בנדון זה,

כדי לסנוע כפילות.

אני מציע שחברי ועדת הכספים יקבלו לפחות את הפרוטוקולים של דיוני המועצה הכלכלית. הם רשאים ללמוד את החומר של גוף אחר המטפל בו,

היו"ר י. גורי: אני סבור שגם דבריו של מר פרדר מצטרפים למשאלה שהנבעה פה על ידי מר סוזאייב ואני סיכמת את הדברים.

המדפיס הממשלתי (היו"ר קורא את הסעיף)

י. פורדר:

פה מופיע הסעיף "הכנסות מהוצאה לאור" - 80,000 ל"י. היום קיבלנו מטר זקגי מספרים שונים לגמרי. אני רוצה

לדעת מה הסיבה.

ז. סוזאייב:

עובדי בית הדפוס הממשלתי הרי הם עובדי המדינה וצריכים הם להיכלל בתוך רשימה זו. 400 איש אלה נמצאים בשירות המדינה וזה צריך להיראות בסיכום הכללי של עובדי המדינה.

מהו תפקידו של המדפיס הממשלתי? עלי לציין כי בסעיף זה ארשום הסתייגות. האם תפקידו להדפיס "רשומות", בולים ודברים שונים, או להפך לסוחר? המדפיס הממשלתי הוא עכשיו היבואן של הנייר, ואינני חושב שזה בסדר. אין זה תפקידו ואנו מתנגדים לכך בכל תוקף.

ח. אריאג:

היכן קונים את הציוד הטכני ואת מכונות ההדפסה, בארץ או בחוץ לארץ?

מ. זגגי:

אני מקבל את הערתו של מר סוזאייב בנוגע למדפיס הממשלתי.

בקשר עם הפעולות שמסחריות של המדפיס הממשלתי, אין זו שאלה פרינציפיונית כמו מעשית. לצערנו התגלה לנו, כי על ידי קניית בייר אצל סוחרים או יבואנים מפה השפיעו על הגדלת המחיר בדולרים אצל בתי החרושת. במצב זה שבו נמצא המסחר, הרי מה שהממשלה יכולה לעשות בעצמה הוא רק לבדוק.

את הציוד בטכני קונים במקום שאפשר לקנותו: אנגליה, אמריקה

וכו'.

ז. סוזאייב:

הערתו של מר זגגי מחייבת אותי להעיר שני דברים בחוג מצומצם זה: המחירים היקרים שהעתונים שילמו, והם קנו בייר אצל בתי החרושת באמצעות נציגי בתי חרושת בארץ, המחירים הם גבוהים ונבעו מתוך ההסכם המסחרי שיש לנו עם הארצות הסקנדינביות. דבר זה לא גילה המדפיס הממשלתי, אלא כל האנשים הנבונים במדינה הזאת. עכשיו ישנה ירידה במחירי הבייר בשוק העולמי והממשלה החליטה לא לוותר לארצות הסקנדינביות בקלות, ומטעם זה גם אין מבצעים את החוזה עם פינלנד, אלא קנו במקום אחר בהפרשים עצומים.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה: (היור קורא את הטעיף).

י. פורדר:

כיצד זה גדל מספר הפקידים במדינה? הרי לפי הרשימה נוספו אלפיים עובדים.

א. ציזלינג:

אני מפנה את תשומת לב חברי הועדה, שהטרמינולוגיה בתקציב היא לא תמיד אחידה ומדויקת. במקרה זה, מהו השם הרשמי? בתקציב הקודם היה השם: "הלשכה לסטטיסטיקה ולמחקר כלכלי" ועכשיו "הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה". אני חושב שעבודת המחקר הסטטיסטי צריכה להיות מרוכזת, כי אם היא תמשיך להיות מפוצלת כפי שהיא כיום, יזיק הדבר לענין. הסטטיסטיקה אצלנו לקויה בחסר, ובמידה שישנם מחקרים, רבים מהם הופכים למחקרים פרטיים. הם נשארים במשרדים ואין הציבור יודע עליהם. על הלשכה הזו לשרת את הציבור באופן יותר דחוף ורצוף. זוהי הערה כללית, אבל היא צריכה להתבטא גם בתקציב.

אני מציע שמרשם התושבים יהיה כלול בתפקידיה של הלשכה

המרכזית לסטטיסטיקה.

אני מבקש להכליל כאן מחקר על מילוי חוק לימוד הובה.

אני סבור שהמדינה תקינה על שגילי הבורות. אני חושב שבתוך המדינה הנציה והסרת הדוויזים ישנן פעולות כה רבות הגורמים לבזבוז שיש הכרח לזקקן.

ז. סוזאייב:

יבני תומך בהצעתו של מר ציזלינג על הכללת מרשם התושבים בתפקידיה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ה. ארבע:

כשהיושב ראש קרא לפנינו את הסעיף, אפשר היה לקבל את הרושם כי יש בו שינוי קטן של 500 ל"י. אבל למעשה יש בו מהפכה שלמה: מפקד התעשייה והמלאכה היה 10,000 ל"י ועכשיו 40,000 ל"י. לשם מה 30,000 ל"י בוספות? חקירה על רמת החיים - ירד מ-15,000 ל-6,000 ל"י; מפקד המסחר - נעלם לגמרי, לקח זאת דב יוסף; מחקר על קליטת העלייה היה 1,500 ל"י ועכשיו ירד. החזקת מדור המכונות - מהו דבר זה? מפקד כללי על כוח האדם במדינה ירד ל-1,000 ל"י מ-1,500 ל"י. כרטיסיית התושבים - עברה למשרד הפנים; מחקר על ההכנסה הלאומית - זהו דבר חדש - 1,500 ל"י; בנוגע לכל המחקרים והחקירות האלה, ברצוני לשאול אם המשרדים עצמם אינם עוסקים בהם ומשאירים הכל ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה?

ז. ספיר:

לי נראה שיש ערך לסטטיסטיקה בכלל אם היא רצופה ונמשכת ולא נפסקת. אם הדבר הוא שונה, אין כל טעם לסטטיסטיקה. מהו כל העיקרון של המחלקה לסטטיסטיקה? האם יש סדר מסויים ומטרה מסויימת?

הי"ד י. גורי:

כשציינתי את ההבדל ב-500 ל"י, עשיתי זאת רק בכדי לציין עובדה מסויימת. אני מבין שהדבר מתחלק לשלושה חלקים: דברים שנעשו פאופן חד-פעמי, דברים שהחלו לעסוק בהם ולא הושלמו, דברים חדשים שלא היו קיימים בשנה החולפת.

מ"ד זגני:

המנגנון של הלשכה לסטטיסטיקה עוסק במשך כל השנה במחקרים רגילים, אבל מפעם לפעם יש צורך בדברים מן החוץ, למשל השנה מחקר על התעשייה, לא עיבוד החומר כי אם תאיסוף וכדומה והוצאות כאלה ישנן בכל שנה. אני יודע שכל המחקרים מסוג זה שנעשים על ידי משרדים אחרים, נעשים למעשה על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, היא רוצה להאנות תקציביים של משרד אחר.

אשר לפרסומים הסטטיסטיים עד לפני השנה הזו היתה הלשכה לסטטיסטיקה מוציאה ירחון סטטיסטי וכו'. אולם אנו דרשנו שלא יעשו זאת. מטרתנו את הדבר למדפיס הסמלתי.

אשר למרשם התושבים, איני יודע אם אפשרית העברתו למשרד אחר. היה מדובר על תיאום בין מרשם התושבים לבין הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, והיתה גם ועדה אשר הגישה על דבר זה דין וחשבון. הוכח כי אפשר לצמצם את המנגנון, זאת תראו כשנעבור לדון במשרד הפנים. הדבר יהיה אפשרי רק כשייעשה מיכון הרישום.

אשר לשאלת מר אייזק למה מכונות המלים: החזקת מדור המכונות, הכוונה היא למכונות בהן משתמשים לפי שיטת הניקוב, והן מוחזקות במשותף על ידי האוצר והלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

אשר לדברי מר ציזלינג על המחקר בנוגע לחוק לימוד חובה, הרי בקצוב משרד החינוך ישנו סעיף "ביצור חוק חינוך חובה". משרד החינוך ביקש 8,000 ל"י בכדי להקציב למחלקה לסטטיסטיקה על מנת לעשות את המחקר הזה שהציע אותו מר ציזלינג. אני אמרתי שאשפיע על השל הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שתעשה זאת על תקציבה, וזה ייעשה.

ברתי המודיעין

ציולנינג:

אני מבקש ביאור לסעיף "תסכות בעתונות". העתונות בארץ צריכה להיות חפשית ולא ממשלתית.

אני רוצה לדעת את פירושו של הסעיף "תמיכה למכון ומחקר ברתי שימושי". האם יש למכון הזה קליאנט אחר מלבד הממשלה, ואם בכלל היה לו דיונים? מדוע קוראים לזה מחקר? אני אומר זאת בייחוד לאור העובדה שכחבר נסת איני יכול לזכות לקבל את תוצאות המחקר הזה של דעת הקהל. פניתי לסדור זה, ביקשתי על יסוד חוק החסינות, את העתק המחקר. השיבו לי כי אי אפשר לקבל זאת, גם לא השיבו על שאלתי. אמנם בינתיים קיבלתי חוברת של "פרסומי הממשלה" ושם צאתי סדור מיוחד על המכון למחקר חברתי שימושי. רוצה אני לדעת אם מכון זה שייך ממשלה או אינו שייך.

ר זגני:

הסעיף "תמיכה בעתונות" היה מיועד עד השנה הזו לשני עתונים: אחד עתון צרפתי "ז'ורנל ז'רוזלם", והשני "ישראל אנו סידל יסט". העתון הצרפתי אינו מפיע יותר, והתמיכה מיועדת איפוא רק לעתון אחד.

פורדר:

אם כך, אני מציע "תמיכה בעתון".

ר זגני:

העתון הערבי "אל-יום" מקבל תמיכה של 1,000 ל"י לחודש. אין זה עתון ממשלתי. ייתכן שכאשר תגבר התפוצה אפשר יהיה הקשין את התמיכה.

המכון למחקר שימושי הוא מכון פרטי, מקבל תמיכה של 2,000 ל"י חודש ויש לו הרבה קליאנטים פרטיים בעלי תעשייה וכדומה. יש לו גם הכנסות דוויזיה, כי ישנם מחקרים שמזמינים אותם מחוץ לארץ, חוגי או"ם ומוסדות אחרים, נוגע לכל מיני שאלות השייכות לארץ.

אשר לפעולות ההסברה, משרד ראש הממשלה מוציא מפעם לפעם לאקאטים וחוברות ולזה מיועד הסכום המוצע.

ספיר:

איני מקבל את ההסבר הזה של מר זגני על פעולות ההסברה. אני גם כן מקבל את החוברות האלו, ועלי לומר שיש בהם קבוצים בכנסת, לעתים קרובות פולמוסיים מאד, השייכים למפלגה ולא למדינה. יני יודע מדוע מפרסמים זאת על חשבון המדינה. אני מצייין כי נסתייג בסעיף זה.

רות השידור (היו"ר קורא את הסעיף)

אריאב:

לסעיף משנה "תזמורת השידור" ברצוני לשאול: הרי משתמשים לפעמים גם בתזמורת הישראלית, ופה איני רואה כל סכום מיועד לזה.

יו"ר י. גורני:

זה כלול ב"תכניות שידור והקלטות".

מועצה המדעית (היו"ר קורא את הסעיף)

פורדר: לפי עניות דעתי יש צורך להגדיל דוקא סעיף זה. איני יודע מדוע הוא הוקטן. זהו דבר חשוב מאד ודוקא אותו אין להקטין.

אריאב: מה הם המחקרים החדשים שהתחילו אותם בשנה הקודמת? האם כבר נגמרו? מה הכוונה "מעבדה חצי חרשתית"?

זנגי: לשאלתו של מר פדרר עלי לענות כי בדרך כלל עושה עכשיו המועצה דברים רבים לא על חשבון התקציב שלה, כי אם על ציב הפיתוח. זאת תראו כאשר נגיע אליו.

מעבדה חצי חרשתית, היא מעבדה להתחלת ייצור ולנטיננות, אפשר להפוך דברים מסויימים לחרושת.

גיברת המנגבון (היו"ר קורא את הסעיף)

יו"ר י. גורי: ברצוני להזכיר לחברי הוועדה כי קבלנו את החוברת של נציבות המנגבון לפני מספר חדשים וראינו שהיא הצליחה לעשות רבות.

סוזאייב: לדעתי יש צורך לדבר פעם באופן מפורט על כל בעיית המנגבון. אולם לא עכשיו. אני מבקש את היושב ראש לרשום לפניו כי אחר הדיון על התקציב אנו מבקשים להזמין את מר שרף לישיבה מיוחדת, ועל סמך החומר זיבלנו מנציבות המנגבון לשאול שאלות ולקבל הסברים ותשובות.

פורדר: על כך שיש צורך לשפר את המנגבון אין כל חילוקי דעות. אולם אינני מבין מדוע הוקצבו סכומים כה קטנים למטרה זו. ימי עיון, למשל, הוקצבו 500 ל"י. זהו סכום פעוט. איך הוא יכול להועיל 30,000 פקידים? לדעתי יש צורך לצמצם את מספר הפקידים ולשפר את רמתם.

ציזלינג: ישנם סעיפים קטנים שאני רואה בהם את המקור לקימוצים, כי יחד הם מצטרפים לסכומים גדולים.

מה ענין ספריה לבתי ספר ולנציבות המנגבון?

מדוע מופיע כאן סעיף מחקרים? הרי הוא שייך למדור

וטטיסטיקה.

הרצפלד: הוקצב כאן סכום עלוב מאד לסיורים של המנגבון. רבים מן העובדים אינם יודעים את הארץ ואני חושב שחייבים לדעת אותה. יש להגדיל את הסכום הזה.

אריאי: נציבות המנגבון צריכה להיות דוגמה לכל המשרדים האחרים. האם באמת יש צורך באגף קטן זה ביותר ממאה פקידים?

מר זנגלי:

השנה היתה לי מלחמה קשה עם משרד ראש הממשלה בנוגע לתקציבו. עשינו את כל האפשר כדי לצמצם, אולם אף על פי כן גדלו התקציבים והשפיעו על זה העליות הגדולות במשכורת העובדים, המחבלות בכל פעולה שהממשלה יכולה היתה לעשות להרחבת שירותים וכל זמן שהפרוצס הזה ימשך לא יהיה סנוט מההעלאה. קשה היה להקטין את מספר העובדים ב-1,000 בגלל ההגבלות שהוטלו.

אשר למספר העובדים בנציבות המנגנון, הם דרשו 163 עובדים, אולם אנו לא נתנו להם כל כך הרבה. אבל חשבנו שאם צריכים הם לעשות את מלאכת התיכנון, היעילות, הסדר וההדרכה, ויש להם הצלחות לא מעטות, יש צורך לתת להם את דרישתם.

בסעיף "ספריה לבתי הספר" הכוונה היא לאולפנים שמחזיקה נציבות המנגנון ולקורסים בהם משתתפים העובדים.

המחקרים בסעיף זה אינם שיניים לסטטיסטיקה.

ביקורים וימי עיון, אין הכוונה לאלפי פקידים. אי אפשר לקחת את כל המנגנון לסיורים אלא מפעם לפעם קבוצות קטנות.

לשמו הקריה לרושלים (היו"ר קורא את הסעיף)

היו"ר י. גורי: ברצוני להזכיר לחברי הוועדה כי בדיון הקודם על התקציב נשאלה שאלה בקשר ללשכה זו, וניתנה תשובה, כי היא עוסקת לא רק בהכנות לבנין הקריה אלא גם בשיכון של משרד המשלה.

י. פורדר: ברצוני לשאול על מספר עובדי המדינה.

מר זנגלי: בשנה שעברה היו בסך הכל 29,647 עובדים. בתקציב הזה נוספו עובדים לכמה משרדים: בריאות, משטרה, שירות השידור, חינוך ועוד. מספר זה מגיע ל-500 בערך. לעומת זה הוקטנו במשרדים אחרים מספר העובדים ב-1,100 בערך.

משרד האוצר (היו"ר קורא את הסעיף)

היו"ר י. גורי: בשני הדיונים האחרונים על התקציב מסרו לנו האנשים האחראים למקורות ההכנסה, מר מנדלסון ומר ברגמן, כי ישנה עזיבה רבה בגלל המשכורות הנמוכות המוצעות לעובדי מחלקות ההכנסה, תנאי העבודה הם קשים מאד וכן תנאי המוגרים וכדומה. אשר לתנאי הדיור, שמענו מפי ד"ר ברגמן כי האוצר עומד לבצע עבודה העשויה לשפר אותם במידה ביכרת על ידי בניית צריפים, אשר לתיקון המשכורת יש לי רושם כשאני קורא את המספרים כי בא לידי ביטוי גם גידול המשכורות. אבל אם לא בא הדבר לידי תיקון, לא אטעה אם אומר כי כל חברי ועדת הכספים הביעו את משאלתם שיבוא תיקון בענין זה.

ז. סוזאייב: מופיעים כאן משרדים ממשלתיים בחוץ לארץ והם מפוזרים מאד. ישנה כפילות בעבודה, התמרמרות, רוגז ודבר זה יכול רק להפריע. לדעתי יש צורך לאחד את כל המשרדים הללו, אולי בבנייני הקונסוליה.

בקשר לזה רצוני להזכיר את המצב החמור בשדה התעופה בלוד, ואני מבקש שדבר זה יירשם ויושב ראש ועדת הכספים יעביר זאת הלאה. ישנן כמה תקלות בשדה התעופה, ולא ארחיב את הדיבור על חשיבות תיקונן. יש להזכיר לפקידים העובדים שם שלא יחטטו כל כך בחפצי התיירים, אולם מה שחשוב יותר - לאחר החיטוט ישנו רק פקיד אחד של משרד האוצר שעליו לעשות פעולות רבות וקשות ואין מי שיעזור לו. אני חושב שיש הכרח לתקן דבר זה.

י. פורדר: לפי דעתי נכונה הצעתו של מר סוזאייב לגוף העניין בנוגע למשרדים השונים בחוץ לארץ, ואני חושב שיש צורך לבדוק פעם אחת היטב משרדים אלה. אבל הנמקתו של מר סוזאייב אינה נכונה. לא מקובל שבבנין הקונסטוליה ייעשו גם פעולות מסחריות ואני אינני חושב זאת ליאה לנו.

ז. סוזאייב: שמענו בזמן האחרון על שינויים בהרכב מנגנון משרד האוצר? האם זה נכון?

היו"ר י. גורי: גם מבקר המדינה טען בשאלת הכפילות, אולם בשלב מאוחר יותר ציין כי כמה דברים באו על תיקונם, אם כי לא בשלמות.

מר זנגי: מחר מתקיימת ישיבה בין שר האוצר וראש הממשלה בנוגע למשכורות עובדי משרדי מס ההכנסה, מכס וכו'. ייתכן שמשרדים אלה יוכלו לקבל עובדים לא בתנאים המקובלים לגבי עובדי המדינה. איני יודע איך יפתרו שאלה זו, אבל זאת נראה לאחר הישיבה.

ז. סוזאייב: אני מציע לעבור עכשיו לסעיף משרד הדתות ולדלוג על סעיף משרד הגריאות.

משרד הדתות (היו"ר קורא את הסעיף)

י. פורדר: אני חייב להגיד שזוהי אחת התופעות המעציבות ביותר במדינתנו. איני מבין מדוע כה גדול תקציבו של משרד הדתות. המדינה יכולה להתקיים גם אם תקציבו של משרד הדתות יהיה 800,000 ל"י, אולם איננה יכולה להתקיים אם התוניברסיטה תהיה בסכנה.

אינני יכול לקבל את שיטת התקציב הזו המבוססת על השתתפויות, תמיכות ושוב השתתפויות.

אשר למה שמקבלים הלא יהודים, חושבני שאל לנו לפרט את הסכום במסגרת תקציב כזה.

היו"ר י. גורי: ברצוני להעיר למר פורדר שפה מופיעים/ סעיפים אחדים המיועדים לשירותים ללא יהודים והם באים יחד.

ח. אולצ: סעיף העובדים גדל פה בהרבה. האם זה מכוון למספר העובדים או למשכורת?

היו"ר י. גורי: זהו תיקון הדירוג.

ח. אריאב: מה מצבן של המועצות הדתיות בטובן החשובני הכספיים?

מה זה מבצע "קהל"?

התמיכה לישיבות גדלה באופן ניכר. מדוע אין שייך דבר זה למשרד החינוך והתרבות?

א. צינלינג: אין עיבי צרה בישיבות ובאולפנות של בחורי ישיבה, אבל מה ענין משרד הדתות לכאן? ישנו מדור תורני במשרד החינוך והתרבות ולשם שייך דבר זה.

מה הם מפעלי ספרות תורנית?

אשר לעזרה ללא יהודים, אני מתנגד לדעתו של מר פורדר, וחושב שצריך לפרט את הדבר ולמסור לנו ישיבה.

מה הם שירותים דתיים בישובי עולים ובמעברות?

אני חושב שאי אפשר לקבל את התקציב הזה כפי שהוא הנגש לנו.

ה"ר א. גורי: אשר לכפילות במשרד החינוך ובמשרד הדתות, נכון הדבר אבל אין זו שאלה של השתתפות טכנית. שאלה זו התעוררה גם בפעם הקודמת בשעת הדיון על התקציב, וחברי ועדה שונים הביעו את משלשתם שהפעולות האלה תרוכזנה במקום אחד, והדעה הכללית הייתה שמפעלי התרבות צריכים להיות מרוכזים במשרד החינוך והתרבות. אולם הדברים האלה לא הסתדרו עד עתה, כי שתי הרשויות הגלה עדיין לא באו לעסק השווה. ייתכן שעכשיו, לאחר שיעשו חילופי גברא הדרושים, יסתדר הדבר.

אשר לגירול התקציב, עלינו לזכור כי בשנים האחרונות באו לארץ רבבות יהודים דתיים ומשרד הדתות הוא המייצג אותם. היהדות הדתית תובעת להגדיל את התקציב הזה והשנה אמנם ישנו גידול ניכר. אבל זה בא לספק צורך מציאותי של רבבות רבות של יהודים דתיים. אין זה דבר דמיוני. היהודים האלה שדירים וקיימים ומפוזרים בכל חלקי הארץ.

ז. טוזאייב: אני חוזר על דברי בענין היצוא, כי הם קשורים גם ליצוא תשמישי קדושה. אינני חושב כי משרד הדתות צריך לעסוק בזה, כי זוהי פעולה מסחרית.

מ. זגני: המועצות הדתיות משותפות לרשויות המקומיות ולממשלה. למשל, כל תקציב שעיריית תל אביב מאשרת בשביל המועצה הדתית, הממשלה בוחנת. אשר לישיבות, אני מוכרח לציין כי משרד הצמח נלחם על גידול טעיף זה, טאו קיומו, והפעם הוא הצליח - ובצדק. ישיבות אלה אינן יכולות להיות כלולות במסגרת משרד החינוך. לטפל בזה לא יוכל לל משרד אחר מלבד משרד הדתות. כיום לומדים בישיבות כ-6,000 איש, לאו דוקא בגילים צעירים.

אשר לתשמישי קדושה, לאו דוקא משרד הדתות עוסק ביצוא של תשמישי הקדושה, אלא ישנו אדם אחד העושה זאת. משרד הדתות טוען כי על ידי טיפולו הוא יכול להגביר את היצוא, כי הוא שומר על טיב המוצרים.

בשנה שעברה הוקדש לזה תקציב של 2,000 ל"י, ומשרד הדתות לא הוציא אף פרוטה.
הסעיף "מפעלי ספרות תורנית" מכון להשתתפות במוסד הרב קוק.

ואשר למבצע "הקהל" משרד הדתות רוצה לחדש מנהג עתיק, שבסוף
שנת השמיטה מתאספים ראשי דת בירושלים, ועורכים טכס מיוחד במינו. לפי דעת
משרד הדתות ישתתפו בטכס זה אנשים רבים מאד, ולסעיף זה הוקדשו 5,000 ל"י.
הכסף מיועד בעיקר להוצאות ארגוניות, ואנשים יבואו ברובם מחוץ לארץ.

הישיבה נבעלה בשעה 23:00